

τῶ μέλλοντι πάσας τὰς περιγραφείσας αὐτῷ λεπτομερείας, τότε ἡ ἀνάμνησις τῆς ἐν τῇ φαντασίᾳ τοῦ ὑπνωτισμένου ἐξελιχθείσης σκηνῆς μένει καὶ ἐν τῇ ἐγρηγόρσει τοσοῦτον ζωηρά, ὥστε ὁ πειραματισθεὶς ἔχει ἀκράδαντον τὴν πεποίθησιν ὅτι τὰ πάντα συνέβησαν πραγματικῶς καὶ ὅτι αὐτὸς ὑπῆρξεν αὐτόπτης μάρτυς τῆς σκηνῆς ἐκείνης. Ἐκ τῶν ἐπὶ τούτου γενομένων πειραμάτων ἀναφέρονται τὰ ἐξῆς μόνον παραδείγματα: Ὁ Bernheim εἶπε πρὸς τὸν ὑπ' αὐτοῦ ὑπνωτισθέντα νεανίαν, «βλέπετε αὐτὸν τὸν κύριον» καὶ ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου παριστάμενόν τινα ἰατρόν. «Χθὲς τὸν εἶδετε ἔξω εἰς τὸν δρόμον ἐγὼ συνδιελέγετο μετ' ἄλλων τινῶν κυρίων. Ὅτε διέβητε πλησίον του, σὰς ἐκτύπησε μετὴν ῥάβδον καὶ σὰς ἐλίστευσε. Διηγῆθητέ μοι τώρα τὰ συμβάντα λεπτομερέστερον». Ὁ ὑπνωτισθεὶς ἤρχισεν ἤδη νὰ διηγῆται λεπτομερῶς τὰ καθέκαστα, ὁρίσας τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς σκηνῆς, ἣν ἐδεύρει μετὰ πληρεστάτης πεποιδίσεως ὡς πραγματικῶς συμβάσαν. Ἀλλὰ καὶ βραδύτερον, ὅτε ὁ Bernheim τῷ εἶπεν ὅτι ἡ σκηνὴ ἐκείνη δὲν συνέβη ἀλλὰ διηγέρθη ἐν τῇ φαντασίᾳ του διὰ τῆς ὑπνωτιστικῆς ὑποβολῆς, ὁ νεανίας ἐπέμενε σταθερῶς εἰς τὸν ἰσχυρισμόν του καὶ διεβεβαίωσεν, καὶ ἐν ἐγρηγόρσει ἔτι διατελών, ὅτι πράγματι προσεβλήθη καὶ ἐληστεύθη ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ἐκείνου.

Ὅμοιον τι ἀναφέρει ὁ αὐτὸς καθηγητὴς Bernheim περὶ τινος νεανίδος ὑπ' αὐτοῦ ὑπνωτισθείσης ἐν τῷ νοσοκομείῳ. «Τὴν ἔριδας εἶχετε χθὲς μετὴν σὺντροφόν σας καὶ διατὶ τὴν ἐκτυπήσατε μετὸ ῥαβδί ζυτὸ κεφάλι;» ἠρώτησεν ὁ ἰατρός τὴν νεανίδα ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς συντρόφου τῆς. Κατ' ἀρχὰς ἡ ὑπνωτισθεῖσα ἐφάνη ἐκπληκτος, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἤρχισεν νὰ διηγῆται λεπτομερῶς τὰ καθέκαστα τῆς ἔριδος καὶ τοῦ διαπληκτισμοῦ των. Ἡ σύντροφος αὐτῆς κατελήφθη ὑπὸ σφοδρᾶς ἀγανακτήσεως διὰ τὰ ψεύδη ἐκεῖνα, ἀλλ' ὁ Bernheim διέταξεν αὐτὴν ν' ἀναμνησθῆ τὰ συμβάντα καὶ νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν. Ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίδρασιν τῆς ὑπνωτιστικῆς ὑποβολῆς, ὁμολόγησεν καὶ αὐτὴ ὅτι πράγματι περιήλθον εἰς ἔριδα, τῆς ὁποίας ἀμέσως ἤρχισεν νὰ περιγράψῃ ἐκ τῆς ἰδίας φαντασίας τὰ αἷτια καὶ τὰς λεπτομερείας. Καὶ μετὰ τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ Bernheim, ὅτι αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐκεῖνα προήρχοντο ἐκ τῆς ὑπνωτιστικῆς ὑποβολῆς, ἀμφότεραι αἱ νεανίδες ἐπέμενον εἰς τοὺς ἰσχυρισμούς των μετ' ἀκραδάντου πεποιδίσεως.

Μέχρις ἐσχάτων ἐπιστεύετο, ὅτι ἡ ὑπνώτισις τότε μόνον εἶνε δυνατὴ, ὅταν ὑπάρχῃ ἡ πληρεστάτη συγκατάθεσις τοῦ πειραματιζομένου. Ἀλλὰ κατὰ τὰς παρατηρήσεις τῶν ἐξοχωτάτων ἐρευνητῶν τῶν μυστηριωδῶν τούτων φαινομένων τοῦ ὑπνωτισμοῦ ἡ συγκατάθεσις αὕτη δὲν εἶνε ἀπαραίτητος ὄρος πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ὑπνωτίσεως. Ὁ Liégeois κατάρθωσεν ἐντὸς ὀλίγων δευτερολέπτων νὰ ὑπνωτίσῃ διάφορα πρόσωπα ἐν ἀγνοίᾳ των καὶ νὰ τοῖς δώσῃ διαταγὰς, αἵτινες ἐξετελέσθησαν μετὰ πάσης ἀκριβείας, φρονεῖ δὲ ὅτι ὁ ἀσυνείδητος ὑπνωτιστὴς δύναται νὰ κάμῃ κατάχρησιν τῆς δυνάμεώς του ταύτης ἐν πάσῃ εὐκαιρίᾳ, ἐν τῷ θεάτρῳ, ἐν τῷ ξενοδοχείῳ, ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἐν τῷ σιδηροδρόμῳ κτλ., ὅταν τύχῃ προσώπων ἐπιδεκτικῶν καὶ εὐαισθήτων πρὸς τὴν ὑπνωτιστικὴν ἐπίδρασιν.

Ἐνῶ ἀφ' ἐνός, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, οἱ ἐκ τῆς καταχρήσεως τῶν ὑπνωτιστικῶν πειραμάτων κίνδυνοι δύνανται νὰ προέλθωσιν διὰ τῆς ἀσυνείδησις τοῦ ὑπνωτιστοῦ, παρακινουήσονται τοὺς ὑπ' αὐτοῦ πειραματιζόμενους πρὸς πράξεις ἐγκληματικάς, διανοίγεται ἀφ' ἑτέρου εὐρὸς στάδιον εἰς τοὺς ἄλλους κακούργους, οἵτινες δύνανται νὰ δικαιολογῶσι τὰ κακούργημά των προφασίζόμενοι ὅτι διέπραξαν αὐτὰ ὑπὸ τὴν ἀκαταγώνιστον ἐπίδρασιν ὑπνωτιστικῆς τινος ὑποβολῆς. Καὶ πράγματι κατὰ τινὰς νεωτέρας εἰδήσεις γαλλικῶν ἐφημερίδων, εὐρέθησαν ἐγκληματῆται οἵτινες ἐζήτησαν διὰ τοιούτων ἰσχυρισμῶν ν' ἀπορρίψωσιν ἀφ' ἑαυτῶν τὴν εὐθύνην τῶν ἐγκληματικῶν των πράξεων. Παρατηρητέον δὲ ὅτι εἰς τοιαύτας περιστάσεις δυσκόλως δύναται νὰ διαγνωσθῇ ἡ ἀλήθεια ἀπὸ τῆς ὑποκρισίας καὶ προσποιήσεως. Κατὰ τὴν ἰδίαν του ὁμολογίαν ὁ Hansen, ὅστις εἰς τὰς διαφόρους ὑπνωτιστικὰς παραστάσεις καὶ ἐπιδείξεις του ὑπνώτισεν ἐν συνόλῳ ὑπὲρ τὰς 100,000 ἀνθρώπων, δὲν ἦτο πάντοτε εἰς θέσιν νὰ διακρίνῃ τὴν ὑποκρισίαν τῶν ὑπ' αὐτοῦ πειραματιζομένων ὡς τοιαύτην, αἱ δὲ μαρτυρίαι πολλῶν εἰδημόνων συμφωνοῦσι πληρέστατα πρὸς τὴν ὁμολογίαν ταύτην τοῦ Hansen.

Σκοπίμως παρεσιώπησαμεν ἐν τῇ περιγραφῇ τῶν ἀνωτέρω πάντα τὰ περιστατικὰ ἐκεῖνα, ἅτινα εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖα πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ὑπνωτιστικῶν πειραμάτων, περιορισθέντες μόνον εἰς τὸ νὰ ἐξάρωμεν τοὺς ἐκ τῆς καταχρήσεως τοῦ ὑπνωτισμοῦ ὑπὸ ἀκλήτων ἢ ἀσυνείδητων ἰατρῶν δυναμένους νὰ προέλθωσι κινδύνους.

ΕΝ ΑΙΝΙΓΜΑ.

Ἐπὶ B. BJÖRNSON.

(Τέλος.)

Ἀλλὰ τὸ αἰνίγμα τοῦτο δὲν ἠδύνατο πλέον ποτὲ νὰ λυθῇ. Ἡ Ἀάστα ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας εἶχε ζῆση καὶ ἀναπτυχθῆ ἐν Ἀμερικῇ. Ἐκεῖθεν ἤρχετο, ὅτε τὰ δύο πλοῖα συνεκρούσθησαν. Ποῦ λοιπὸν ἠδύνατο ν' ἀρχίσῃ τὰς ἐρεῦνας του; Ἐκ ποίου μέρους τῆς Νορβηγίας κατήγετο ἡ Ἀάστα; — Δὲν τὸ ἤξευρεν ἀκριβῶς, δὲν ἦτο οὔτε κἀν βέβαιος ἀν ἡ Ἀάστα ἐξηκολούθησε νὰ φέρῃ τὸ ἀληθὲς οικογενειακόν της ὄνομα. Καὶ ὁ ξένος ναύτης; Ναί! ποῦ νὰ τὸν εὕρῃ; Καὶ τὴν ἐγνώριζεν ἄρᾳ γε ἐκεῖνος ἢ ἐγνωρίζετο μόνον ὑπ' αὐτῆς;

Ὁ Βότολφ εἶχεν ἀπατηθῆ. Μία ἔνοχος γυνή, ἀν ἠσθάνετο πράγματι μετάνοιαν, θὰ ἀνεκουφίζετο ἐξομολογουμένη ἐνώπιον τοῦ συζύγου τῆς, ἀν δὲ δὲν ἠσθάνετο μετάνοιαν, θὰ ἐζήτει ὑπεκφυγὰς. Ἀλλ' ἡ Ἀάστα παρεδόθη εἰς τὸν θάνατον, ὅτε ἐκεῖνος ἐπέμενεν ὑπὲρ τὸ θεὸν νὰ μάθῃ τὸ μυστικόν της. Τοιοῦτο θάρρος δὲν ἔχει ἡ ἔνοχος γυνή. Καὶ διατὶ οὐχί; Μήπως ἡ ὁμολογία ἐνίοτε δὲν ἀπαιτεῖ περισσότερον θάρρος; Ναί ἀλλὰ τὸ θάρρος τῆς ὁμολογίας δὲν ἔλειπεν εἰς τὴν Ἀάσταν, διότι εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ὁμολόγησεν ὅτι ὑπῆρχε κατὰ τι,

τὸ ὅποιον δὲν ἠδύνατο νὰ εἶπῃ. Θὰ ἦτο λοιπὸν τὸ κακούργημα αὐτὸ καθ' ἑαυτό, τὸ ὅποιον ἀπηγόρευε τὴν ὁμολογίαν. Καὶ ὅμως δὲν ἦτο δυνατόν ἡ Ἀάστα νὰ εἶχε τὴν συνείδησιν βεβαρημένην μὲ μέγα τι κακούργημα, διότι πολλάκις ἦτο φαυδρὰ καὶ εὐθυμος. Ἡ Ἀάστα ἦτο μὲν ὀλίγον τι σφοδρὰ καὶ ἀπότομος, ἀλλὰ λεπτὴ καὶ εὐαίσθητος καὶ εἶχε χρυσοῦν καρδίαν. Τὸ κακούργημα διεπράχθη ἴσως ὑπ' ἄλλου τινός. Ἀλλὰ διατί τότε νὰ μὴ τὸ εἶπῃ, ὅτι ἔπασχεν ἐξ αἰτίας ἄλλου; Αὐτὸ δὰ θὰ ἦτο τὸ φρονιμώτατον καὶ φυσικώτατον. Ἀλλ' ἂν οὔτε αὐτὴ οὔτε ἄλλος τις διέπραξεν ἄδικόν τι, τί ἦτο λοιπόν; Ἀλλ' αὐτὴ ἢ ἰδία ὁμολόγησιν ὅτι ἦτο κάτι τι — κ' ἔπειτα ὁ ξένος ναύτης, τοῦ ὁποίου ἡ θέα τῆ ἐνέπνευσε τοσοῦτον φόβον; Τί ἦτο λοιπόν, τί εἰμποροῦσε νὰ εἶνε, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ; Ἄν ἔζη ἀκόμη, θὰ τὴν ἐτυράννει ἀκόμη περισσότερο — περὶ τούτου ἦτο βεβαίωτος, καὶ διὰ τοῦτο ἰσθάγετο ἑαυτὸν ἀπέιρως δυστυχή.

Ἀλλ' ἐκ νέου ἤρχισαν πάλιν αἱ σκέψεις καὶ οἱ συλλογισμοὶ καὶ τὰ συμπεράσματα. Ἴσως δὲν θὰ ἦτο τόσο ἔνοχος, ὅσον αὐτὸς τὴν ἐφαντάζετο, ἴσως δὲ καὶ ὀλιγώτερον ἔνοχος ἢ ὅσον αὐτὴ ἠθέλε νὰ φαίνεται εἰς τοὺς ἄλλους. Ποσάκις εὐρίσκειται ἀδωότης ἐν τῇ ἐνοχῇ μας, ἀπλότης ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ, εἰ καὶ ὀλίγοι εἶναι εἰς θέσιν νὰ τὸ ἐννοήσουν — καὶ αὐτόν, ὅστις ἦτο πλήρης ὑποψίας καὶ δυσπιστίας, ἐδεώρησεν ἴσως ἡ Ἀάστα ἀνίκανον, νὰ τὸ ἐγνοήσῃ. Εἰς αὐτόν μίαν μόνην καθαρὰ ἀπάντησιν θὰ ἔδιδεν ἀφορμὴν εἰς χιλίας ὑποψίας, καὶ διὰ τοῦτο προετίμησε νὰ ἐμπιστευθῇ τὸ μυστικόν της εἰς τὸν θάνατον παρὰ εἰς αὐτόν! Διατί δὲν τὴν ἄφινε ποτέ, ποτέ ἐν ἡσυχίᾳ; Πρὸς αὐτόν εἶχε προσφύγῃ ἐκ τοῦ παρελθόντος της, παρ' αὐτῷ ἐζήτησε νὰ εὕρῃ προστασίαν καὶ σκέπην κατὰ τοῦ παρελθόντος ἐκείνου, καὶ αὐτὸς ἴσα ἴσα τὴν ᾄδει ἀδυσωπήτως πρὸς τὸ παρελθόν καὶ τὴν ἐτυράννει ἀκαταπαύστως! Ἦτο ὅλως ὑποτεταγμένη εἰς αὐτόν, ἦτο ὅλως ἀγάπη καὶ τρυφερότης παρὰ τῷ πλευρῷ του — τί τὸν ἔμελε διὰ τὸ παρελθόν της; Καὶ ἐὰν τὸ παρελθὸν ἐκεῖνο τὸν ἐνδιέφερε, διατί ὄχι ἀμέσως; Ὁχι! Ὅσῳ περισσότερο νῆξανε ἡ ἀγάπη του, τόσο περισσότερο νῆξανε καὶ ἡ ἀνησυχία του. Ὅτε ἡ Ἀάστα ὄχι μόνον ἐκ θαυμασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐγκαρδίου ἀγάπης ἔγεινεν ἰδική του, τότε ἐκεῖνος ἤρχισεν ἐπιμόνως νὰ τὴν ἐρωτᾷ, ἂν πρότερον ποτὲ ἠγάπησεν ἄλλον τινὰ καὶ πῶς ἐπέρασε τὴν ζωὴν της. Καὶ ὅσῳ μεγαλύτερον ἄλγος τῇ προὔξενει, ὅσῳ θερμότερον ἐκεῖνη τὸν ἰκέτευε νὰ τὴν εὐσπλαγχνισθῇ, τόσο σκληρότερον αὐτὸς ἐπέμενε!

Τώρα κατὰ πρώτην φοράν ἐσκέφθη νὰ ἐρωτήσῃ ἑαυτόν: «Ὁμολόγησα ἄρα καὶ ἐγὼ εἰς αὐτὴν τὰ πάντα; Ἐπρεπεῖ ἄρά γε νὰ ὁμολογήσωμεν πρὸς ἀλλήλους ὅλα μας τὰ μυστικά, ὅλας τὰς πράξεις τοῦ βίου μας; Καὶ θὰ ἐνοοῦντο ὅπως πράγματι εἶναι; Βεβαίως ὄχι!»

Ἦκουσε δύο παιδιά, τὰ ὅποια ἔπαιζον, καὶ ἔστρεψεν εἰς τὰ ὀπίσω τὸ βλέμμα. Ἐκάθητο εἰς τὸ καταπράσινον καὶ χλοανθὲς καλύβιον, εἰς τὸ ὅποιον ἡ Ἀάστα τὸν παρεκάλε νὰ ἐπιστρέψωσι, ἀλλὰ τώρα μόνις τὸ ἐνεθυμήθη. Πέντε ὥραι εἶχον παρέλθῃ. Εἰς αὐτόν ἐφάνησαν ὡς πέντε πρωτόλεπτα. Ἴσως τὰ παιδιά ἔπαιζον ἀπὸ πολλοῦ ἐκεῖ· αὐτὸς τώρα τὰ ἤκουσε. Ἄχ! Δὲν εἶν' αὐτὴ ἡ Ἀγνή, τὸ ἐξαετὲς ἢ ὀκταετὲς θυγάτριον τοῦ ἱερέως, τὴν ὁποίαν ἡ Ἀάστα μέχρι λατρείας ἠγάπα καὶ

ἢ ὁποία μάλιστα τῇ ὁμοιάζεν; Θεέ μου, πόσον τῆς ὁμοιάζε! Τὸ κοράσιον καθίζει τὸν μικρὸν ἀδελφόν της ἐπὶ ἐνὸς λίθου, καὶ παίζουν, αὐτὸς τὸν μαθητὴν καὶ ἐκεῖνη τὸν διδάσκαλον. «Λέγε μου τώρα, ὅτι λέγω» ἤρχισεν ἡ Ἀγνή: «Πάτερ ἡμῶν» — «Πατεῖμόν» — «ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς» — «ὁ οὐρανίς» — «Ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου» — «τονομάσου» — «ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου» — «Ὁχι» — «Γεννηθήτω τὸ θέλημά σου» — «Ὁχι, ὄχι, δὲ θέλω». Ὁ Βοτόλφος ἀπεσύρθη σιγὰ σιγὰ· ὄχι ὅτι συνεκινήθη ἐκ τῆς προσευχῆς, οὔτε κἂν ἐπρόσεξε ὅτι ἦτο προσευχή. Ἀλλ' ἐνῶ παρετήρει τὰ παιδιά καὶ ἤκουε τοὺς λόγους των, ἐφάνη εἰς τὰ ἴδια του ὄμματα ὡς ἀκάθαρτον ἀρπακτικὸν θηρίον, ἀποκεκλεισμένον ἀπὸ τῆς κοινωνίας τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων. Ἀπεσύρθη λοιπὸν καὶ ἐκρύφθη ὀπισθεν τοῦ φραγμοῦ, ἵνα μὴ ἀνακαλυφθῇ ὑπὸ τῶν παιδιῶν. Οὐδέποτε εἰς ὄλην του τὴν ζωὴν κατελήφθη ὑπὸ τοσοῦτου φόβου ἀπέναντι ἄλλου τινός, ὅσον ἐνώπιον τῶν παιδιῶν ἐκείνων. Εἰσεχώρησε λάθρα καὶ ἀψοφητεῖ εἰς τὸ βάθος τοῦ δάσους, μακρὰν πάσης ὁδοῦ καὶ πάσης ἀτραποῦ. Εἰς ποῖον μέρος ἠθέλε νὰ ὑπάγῃ; Εἰς τὴν οἰκίαν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀγοράσῃ καὶ εὐτρεπίσῃ διὰ τὴν Ἀάσταν, καὶ ἦτις τώρα ἔμενε κενή; — Ἡ νὰ προχωρήσῃ μακρότερον; — Εἰς αὐτόν ἦτο τοῦτο ἀδιάφορον, διότι ὅπου δήποτε καὶ ἂν διηυδύνετο, ὅπου δήποτε καὶ ἂν ἀπηύδυνε τοῖς λογισμοῦς του, πανταχοῦ ἔβλεπεν ἔμπροσθέν του τὴν Ἀάσταν. Λέγουσιν ὅτι οἱ ἀποθνήσκοντες διατηροῦσιν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς τὴν τελευταίαν εἰκόνα· ὁ ἀφυπνιζόμενος ἐκ κακῆς τινος πράξεως εἰσδέχεται εἰς ἑαυτόν τὸ πρῶτον παρατυχὸν πρᾶγμα, τὸ ὅποιον βλέπει, καὶ δὲν δύναται πλέον ν' ἀπαλλαχθῇ ἀπ' αὐτοῦ. Δὲν ἦτο ἡ Ἀάστα, τὴν ὁποίαν εἶδε πρὸ μικροῦ ἰσταμένην εἰς τὸ ἄκρον τοῦ κρημνώδους βράχου· ἦτο μικρόν τι, ἀδῶν κοράσιον· ἦτο ἡ Ἀγνή. Καὶ ἡ ὄλη εἰκὼν τῆς δυστυχοῦς γυναικὸς ἐξωμοιώθη πρὸς τὴν τοῦ κορασίου μὲ τοὺς μικροὺς προτεταμένους βραχίονας. Ἡ ἀνάμνησις τῆς ἀνεκφράστου ἀγάπης, ἣν εἶχεν ἡ Ἀάστα πρὸς τὸ κοράσιον, συνέχεεν ἐν τῇ ψυχῇ του τὰς εἰκόνας ἀμφοτέρων κατὰ τρόπον μυστηριώδη, ἢ δὲ μεγάλη ὁμοιότης συνετέλει πρὸς ἐπαύξεισιν τῶν ὑποψιῶν του περὶ τῆς ἐνοχῆς ἢ ἀδωότητος τῆς Ἀάστας. Ἐφερὲν ἡ Ἀάστα ἐν τοιοῦτο παιδίον ἐγκεκλεισμένον ἐν τῇ καρδίᾳ της; Ναι τὸ εἶδεν, ἢ ὀρθότερον, τώρα μόνις ἔβλεπεν ὅτι τὸ εἶχεν ἰδεῖ. Ἀλλὰ διατί περιεκάλυπτε τὴν ἀγάπην ταύτην πρὸς τὸ παιδίον, ἦτις μεθ' ὅλα ταῦτα ἐφανεροῦτο εἰς εὐτυχεῖς στιγμὰς; Μία ἀκατάπαυστος ἀλλαγὴ, μία διηνεκῆς ἀνησυχία μετὰ παραφορᾶς, ἦτις καὶ ἄλλους συμπαρέσυρεν εἰς παραφορὰν καὶ ὑπερβολὴν, τὸν εἶχε κατ' ἀρχὰς προσελκύσει, ὅτε ἔζη, καὶ εἶτα πάλιν τὸν ἀπώθησε. Τώρα, μετὰ τὸν θλιβερόν θάνατόν της, συνηνοῦντο πᾶσαι αἱ ἀναμνήσεις αὐτὰ εἰς ἐν κοράσιον, ὅπερ προσήυχετο.

Ὅπου καὶ ἂν ἐστρέφετο ὁ λογισμὸς του, ποθῶν τὸ φῶς, πανταχοῦ συνήντα τὸ κοράσιον· τοῦτο ἀπέκλειεν ὅλους τοὺς δρόμους τοῦ πρὸς περαιτέρω ἔρευναν. Ἄρα ὡς ἦτοιμάζετο νὰ ἀναλογισθῇ καὶ ἐξετάσῃ οἷονδήποτε συμβάν ἐκ τῆς βραχείας των συμβιώσεως, ἀπὸ τῆς νυκτὸς ἐκείνης καθ' ἣν τὴν ἔσωσε μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν τὴν ἐθανάτωσεν — ἀμέσως παρουσιάζετο ἐνώπιόν του ἡ μορφή τοῦ κορασίου, ἢ δὲ σύγχυσις αὐτὴ τοσοῦτον τὸν κατέβαλε σωματικῶς καὶ ψυχικῶς, ὥστε μετὰ τινὰς

ἡμέρας μόλις ἔτι ἠδύνατο νὰ προσλάβῃ ὀλίγη τροφήν καὶ μετὰ παρέλευσιν ὀλίγου χρόνου δὲν ἦτο πλέον εἰς θέσιν νὰ ἐγερθῆ ἔκ τῆς κλίνης.

Ἐκαστος ἔβλεπεν ὅτι τὸ τέλος τοῦ Βοτόλφου προσήγγιζε. Ὅστις φέρει ἐν ἑαυτῷ ἐγκεκλεισμένον αἰνιγματὶ, προσλαμβάνει ἰδιαίτους ἄνθρωπον καὶ τρόπον, ὅστις καθιστᾷ καὶ αὐτὸν εἰς τοὺς ἄλλους αἰνιγματώδη. Ἦδη ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, καθ' ἣν μετώκησαν ἐνταῦθα, ἡ σκυθρωπότης καὶ ὀλιγολογία τοῦ ἀνδρός, ἡ ἐξαισία καλλονῆ τῆς γυνακὸς, καὶ τὸ ἄγνωστον παρελθὸν ἀμφοτέρων ἤρχισαν ν' ἀπασχολᾷσιν τὴν περιέργειαν καὶ τὴν ἀδυροστομίαν τῶν γειτόνων. Ἀφ' οὗ δὲ ἡ γυνὴ ἔγεινεν ἀφαντος, τότε πλέον ἡ περιέργεια πάντων ἐνετάθη εἰς τὸν ὑπατον βαδμόν, καὶ ἕκαστος ἔκλινε νὰ πιστεύσῃ καὶ τὸ μᾶλλον ἀπίστευτον. Οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ δώσῃ μίαν ἐξήγησιν, διότι οὐδεὶς ἐκ τῶν κατοικούντων παρὰ τὴν ἀκτὴν ἢ παραπλεόντων ἔτυχε νὰ στρέψῃ τὸ βλέμμα του εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βράχου καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Ἀάστα ἐκρημνίσθη εἰς τὴν θάλασσαν ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ. Πρὸς τούτοις τὸ πᾶμά της δὲν ἐρρίφθη εἰς τὴν ξηρὰν ὑπὸ τῶν κυμάτων, ὅπως μαρτυρήσῃ τὸ τραγικὸν συμβάν. Διὰ τοῦτο, καὶ πρὶν ἔτι ἀποθάνῃ ὁ Βοτόλφος, ἤρχισαν νὰ φλυαρῶνται περὶ αὐτοῦ λίαν τερατώδεις μῦθοι, πρὸς τοῦτο δὲ συνέτεινε καὶ ἡ ἐξωτερικὴ του ὄψις. Ἐφαίνετο ἀσχημος, μὲ τὸ μακρὸν καὶ ἰσχνὸν πρόσωπόν του, τὸ ὁποῖον περιεβάλλετο ὑπὸ ἐρυθροῦ γενείου καὶ ἐρυθρᾶς ἀκτενίστου κόμης. Ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο οὔτε νὰ ζήσῃ οὔτε ν' ἀποθάνῃ, ἔλεγον ὅτι ὁ Θεὸς καὶ ὁ διάβολος διημιφισβήτουν τὴν κατοχὴν του. Τινὲς διηγούντο ὅτι εἶδον αὐτὸν τὸν διάβολον περιβεβλημένον φλόγας καὶ ἀνορθούμενον μέχρι τοῦ παραθύρου τοῦ δωματίου του, διὰ νὰ τὸν καλέσῃ. Ἄλλοι πάλιν τὸν εἶχον ἰδεῖ ὑπὸ τὴν μορφήν μαύρης γαλῆς περιφερόμενον περὶ τὴν οἰκίαν. Ὅσοι διέβαινον ἐφιπποὶ πλησίον τῆς οἰκίας του, ἔλεγον ὅτι εἶδον ὅλην τὴν αὐλὴν πυριφλεγῆ. Οἱ ὑπηρετὰι τοῦ ἀσθενοῦς, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἀπῆρχοντο ἀπ' αὐτοῦ καὶ διέσπειρον τοιαύτας φήμας, οὕτως ὥστε οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ εἰς τὴν κατοικίαν του. Ἄν ἔλειπον δύο γείτονες πρὸς τοὺς ὁποίους ὑπῆρξε πάντοτε φιλόφρων ὁ Βοτόλφος θὰ ἔμεινεν ἐγκαταλελειμμένος, ἄνευ τινὸς βοήθειας. Ἡ γραῖα, ἥτις τὸν ἐνοσῆλευε, ἦτο καὶ αὐτὴ κατειλημμένη ὑπὸ φόβου καὶ τρόμου. Ἐκαίεν ἄχυρα ὑπὸ τὴν κλίνην του, ὅπως ἀποδιώξῃ τὸ πονηρὸν πνεῦμα· ἀλλ' ὁ ἀσθενὴς ἐκινδύνευε μόνον νὰ καὶ ζωντανός, ἀλλ' οὐδεμίαν ὠφέλειαν καὶ ἀπολύτρωσιν εὕρισκε. Ὁ δυστυχὴς ἔπασχε τὰ πάνδεινα. Ἡ γραῖα ἐσκέφθη, ὅτι διὰ νὰ ἀπολυτρωθῆ ἔπρεπε νὰ ἐπιθυμήσῃ νὰ ἴδῃ κανένα ἄνθρωπον. Τὸν ἠρώτησε λοιπὸν ἂν ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ τὸν ἱερέα. Ὁ Βοτόλφος ἔσεισε τὴν κεφαλὴν. Ἡ γραῖα ἠρώτησε πάλιν, ἂν ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ ἄλλον τινά, ἀλλ' ἐκεῖνος οὐδεμίαν ἀπόκρισιν ἔδωκεν εἰς τὴν ἐρώτησίν της. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν, ἐνῶ εὕρισκετο εἰσέτι εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν, ἐπρόφερον εὐκρινῶς τὸ ὄνομα «Ἀγνή». Τοῦτο βεβαίως δὲν ἠδύνατο

νὰ εἶνε ἀπάντησις εἰς τὴν χθεσινὴν ἐρώτησιν τῆς γραῖας, ἐκεῖνη ὁμως τὸ ἐξέλαβεν ὡς ἀπάντησιν, καὶ ἐγερθεῖσα εὐχαριστημένη ἐπορεύθη πρὸς τὸν ἄνδρα της καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ καλέσῃ τὴν Ἀγνήν. Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἱερέως ἐνόμιζον φυσικῶς τῷ λόγῳ ὅτι ἡ γραῖα παρενόησε καὶ ὅτι ὁ ἀσθενὴς ἐπεθύμει τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἱερέως, ἀλλ' ἡ γραῖα ἐπέμενε λέγουσα ὅτι ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ τὴν Ἀγνήν. Ἡ Ἀγνή ἄμα ὡς ἤκουσε τοῦτο ἐφοβήθη, διότι καὶ αὐτὴ εἶχεν ἀκούσῃ τὰς φήμας ἐκεῖνας, ἀλλ' εἶχεν ἀκούσῃ ἄσπαστως ὅτι ὁ ἀσθενὴς διὰ νὰ δυνηθῆ νὰ ἀποθάνῃ ἔπρεπε νὰ ἴδῃ τὸν ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον ἐπεθύμει, καὶ ἐθεώρησε φυσικὸν ὅτι αὐτὴ ἦτο ἡ περιμενομένη ὑπὸ τοῦ Βοτόλφου, ἀφοῦ καὶ ἡ σύζυγός του πολλάκις τὴν εἶχε καλέσῃ. Ἡ ἐπιθυμία ἐνὸς ἐτοιμοθανάτου ἔπρεπε νὰ ἐκπληρωθῆ, ἔλεγον αὐτῇ πάντες καὶ τῇ συνεβούλευον καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα νὰ προσεύχεται θερμῶς πρὸς τὸν Ὑψίστον. Ἡ Ἀγνή ἐπέισθη καὶ ἠτοιμάσθη νὰ ἐκτελέσῃ τὸ καθήκον της. Ἦτο ψυχρὰ ἑσπέρα μὲ καθαρόν, διαυγῆ οὐρανὸν· οἱ κώδωνες ἠκούοντο ἠχοῦντες ἐκ τοῦ δάσους. Ἡ Ἀγνή ἐφοβεῖτο ὀλίγον τι, ἀλλ' ἔμεινεν ἡσυχος καὶ προσήχεται μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας ὑπὸ τὸ διφθέρινον κάλυμμα. Δὲν ἔβλεπε τὸν διάβολον οὔτε τὰς φλόγας, ἀλλὰ τοὺς ἀστέρας καὶ τὸ φῶς ἀπὸ τοῦ παραθύρου τῆς οἰκίας, ἐν ἣ εὕρισκετο ὁ ἀσθενὴς. Ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν αὐλὴν, ἤρχισε νὰ φοβῆται καὶ ν' ἀνησυχῆ ἔκ τῆς ἐπικρατούσης βαθείας σιγῆς.

Ἄλλ' ἡ γραῖα ἐξῆλθεν ἀμέσως καὶ τὴν εἰσήγαγεν εἰς τὸ δωμάτιον πλησίον τῆς θερμάστρας, ἐνθαρρύνουσα αὐτὴν καὶ λέγουσα ὅτι πρέπει νὰ πλησιάσῃ πρὸς αὐτὸν μὲ θάρρος καὶ νὰ προσευχηθῆ ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν του τὸ Πάτερ ἡμῶν. Ἀφοῦ ἡ Ἀγνή ἐθερμάνθη, ἔλαβεν αὐτὴν ἡ γραῖα ἀπὸ τῆς χειρὸς καὶ τὴν ἀδήγησεν εἰς τὸ ἕτερον δωμάτιον, ἐνῶ εὕρισκετο ὁ ἀσθενὴς. Ἐκεῖ ἔκειτο ἐπὶ τῆς κλίνης μὲ τὴν μακρὰν γενειάδα καὶ μὲ τοὺς κοίλους ὀφθαλμούς καὶ τὴν παρετήρησε μὲ μεγάλα βλέμματα· εἰς τὴν Ἀγνήν δὲν ἐφάνη ἀσχημος καὶ δὲν ἐνέπνευσε φόβον. «Μὲ συγχωρεῖς;» ἐψηθύρισε ὁ ἀσθενὴς. Τὸ κοράσιον ἐνόησεν ὅτι ἔπρεπε νὰ δώσῃ καταφατικὴν ἀπάντησιν καὶ εἶπε «ναί». Τότε ἐκεῖνος ἐμειδίασε καὶ προσεπάθησε ν' ἀνορθωθῆ, ἀλλ' ἔμεινεν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐξηντλημένος ἐκ τῆς ἀδυναμίας. Τὸ κοράσιον ἤρχισεν ἀμέσως νὰ λέγῃ τὸ Πάτερ ἡμῶν, ἀλλ' ἐκεῖνος ἐκίνησε τὴν χεῖρα καὶ ἔδειξε πρὸς τὸ στήθος της. Ἡ Ἀγνή ἔθηκε τὰς χεῖρας εἰς τὸ στήθος, διότι ὑπέθεσεν ὅτι τοῦτο ἐπεθύμει ὁ ἀσθενὴς, καὶ ἀμέσως ἐκεῖνος ἔψαυσε μὲ τὰς ἰσχνὰς, ψυχρὰς καὶ ὀστώδεις χεῖράς του τὰς θερμὰς τοῦ κορασίου χεῖρας καὶ ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς. Ἐπειδὴ δὲν ἔλεγε τίποτε, ἡ Ἀγνή ἐπανελάβε τὸ Πάτερ ἡμῶν καὶ δὲν ἐτόλμα ν' ἀποσύρῃ τὰς χεῖράς της ἐκ τῶν ἰδικῶν του. Κατὰ τὴν τρίτην ἐπανάληψιν τῆς προσευχῆς ἡ γραῖα εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον καὶ παρατηρήσασα τὸν ἀσθενῆ εἶπε· «Τώρα μπορεῖς νὰ ἐπιστρέψῃς ἐστὸ σπῆτι, παιδί μου, διότι ἐλυτρώθη.»

